

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою
Прилуцького агротехнічного
коледжу

28 серпня 2019 року протокол №1
Директор коледжу

[Handwritten signature]
П. ЧЕРНІКОВ

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію фізичного виховання і масового спорту

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Фізичне виховання та масовий спорт у коледжі мають на меті забезпечити виховання в студентів потреби самостійно оволодівати знаннями, уміннями й навичками управління фізичним розвитком людини засобами фізичного виховання та навчання застосовувати набуті цінності в життєдіяльності майбутніх фахівців.

1.2 Завданням фізичного виховання та масового спорту у коледжі є:

- формування в студентській молоді основ теоретичних знань, практичних і методичних здібностей (умінь і навичок) з фізичного і спортивного виховання, фізичної реабілітації, масового спорту як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності;
- набуття студентською молоддю досвіду в застосуванні здобутих цінностей впродовж життя в особистій, навчальній, професійній діяльності, і побуті і сім'ї;
- забезпечення в студентській молоді належного рівня розвитку показників їх функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності;
- сприяння розвитку професійних, світоглядних та громадянських якостей студентів;
- підготовка та участь студентів у різноманітних заходах.

1.3 Освітній процес з фізичного виховання та масовий спорт у коледжі ґрунтується на таких принципах:

- пріоритетності освітньої спрямованості навчального процесу фізичного виховання та функціонального фактора в оцінюванні фізичного розвитку студентів;
- багатоукладності, що передбачає створення у коледжі умов для широкого вибору студентами засобів фізичного виховання для навчання та участі в спортивних заходах, які відповідали б їх запитам, інтересам, стану здоров'я, фізичній і технічній підготовленості, спортивній кваліфікації;
- індивідуалізації та диференціації навчального процесу з фізичного виховання;
- поєднанні державного управління і студентського самоврядування.

2 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА МАСОВОГО СПОРТУ

2.1 Організація освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту у коледжі базується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», інших актах України з питань освіти та фізичного виховання, Положення про організацію освітнього процесу у коледжі.

2.2 Організація освітнього процесу з фізичного виховання у коледжі здійснюється на підставі вимог державного стандарту, галузевих стандартів та стандартів освіти навчальних закладів, затверджених в установленому законодавством порядку.

2.3 Організація масового спорту у коледжі здійснюється на підставі календарного плану спортивних заходів, положення про змагання та відповідних правил, які встановлюються організаторами та затверджуються в установленому порядку.

3 ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА МАСОВОГО СПОРТУ

3.1 Загальну організацію освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту у коледжі здійснює керівник фізичного виховання, який забезпечує:

- прийняття управлінських рішень щодо створення необхідних умов для здійснення процесу фізичного виховання та масового спорту;
- включення в навчальні плани з усіх спеціальностей обов'язкових навчальних занять з фізичного виховання протягом усього періоду навчання, за винятком останнього випускного семестру, в обсязі 4 години на тиждень;
- створення структурних підрозділів з фізичного виховання та масового спорту та забезпечення їх необхідною кількістю працівників, матеріально-технічною базою, обладнанням, інвентарем;
- контроль за станом фізичного виховання і здоров'я студентів;
- виконання інших повноважень, передбачених чинним законодавством щодо розвитку фізичного виховання та масового спорту у коледжі.

3.2 Організацію спортивних заходів (змагань, розваг, ігор, світ тощо) у коледжі в поза навчальний час здійснює керівник фізичного виховання, організаційний комітет.

3.3 Для забезпечення організації освітнього процесу з фізичного виховання та масового спорту коледжі має: методичний кабінет, спортивний зал, стадіон, медичний працівник, кабінет фізичного виховання.

3.4 **Форми організації освітнього процесу з фізичного виховання:**

3.4.1 Освітній процес з фізичного виховання у коледжі здійснюється в таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи.

3.4.2 Основними видами навчальних занять з фізичного виховання в коледжі є: лекція, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація.

3.4.3 Організація лекцій здійснюється, як правило, в аудиторіях відділення та викладається для курсу або групи.

3.4.4 Тематика курсу лекцій визначається навчальною програмою з фізичного виховання.

3.4.5 Зміст курсу лекцій повинен передбачати засвоєння студентами знань з основ теорії, методики й організації фізичного виховання, спортивного виховання (тренування), фізичної реабілітації, масового спорту.

3.4.6 Викладач, якому доручено читати курс лекцій з фізичного виховання або з його спеціалізованих напрямів, масового спорту зобов'язаний перед початком відповідного семестру подати на циклову комісію складений ним конспект лекцій, контрольні завдання для проведення підсумкового контролю знань, передбаченого навчальним планом і програмою з фізичного виховання.

3.4.7 На практичних заняттях викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних (методичних, організаційних) положень фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту у вигляді бесіди та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

3.4.8 Практичні заняття проводяться в спортивній залі, на спортивних майданчиках, стадіоні тощо, а їх теоретична частина – в аудиторіях, оснащених необхідними наочними, технічними, відео, комп'ютерними засобами навчання.

3.4.9 Перелік тем практичних занять визначається навчальною програмою з фізичного виховання та має передбачати: теоретичну (методичну, організаційну) підготовку, загальну фізичну підготовку, спеціальну фізичну підготовку, технічну підготовку.

3.4.10 Практичне заняття включає проведення попереднього контролю показників фізичного розвитку студентів, їх знань, умінь і навичок з фізичного виховання, постановку викладачем та обговорення за участю студентів проблемних питань, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

3.4.11 На семінарських заняттях викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до них студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань.

3.4.12 Семінарські заняття проводяться в аудиторіях. Перелік тем семінарських занять визначається навчальною програмою з фізичного виховання. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію.

3.4.13 Індивідуальне заняття організовується та проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних здібностей.

3.4.14 Індивідуальні заняття організовуються та проводяться за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану студента і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з фізичного виховання або його спеціалізованих напрямів.

3.4.15 Види індивідуальних занять, їх обсяг, форми та методи проведення, форми та методи поточного і підсумкового контролю визначаються індивідуальним навчальним планом студента.

3.4.16 Консультація – вид навчального заняття, при якому студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних (методичних, організаційних) положень чи аспектів їх практичного застосування.

3.4.17 Консультація може бути індивідуальною або проводитись для групи студентів залежно від того, чи викладач консулює студентів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань.

3.4.18 Обсяг часу, відведений викладачу для проведення консультацій, визначається навчальним планом з фізичного виховання.

3.4.19 Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час вільний від обов'язкових навчальних занять.

3.4.20 Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом з фізичного виховання і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного на фізичне виховання.

3.4.21 Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою з фізичного виховання, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

3.4.22 Самостійна робота студента з фізичного виховання забезпечується системою навчально-методичних засобів: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектом лекцій тощо.

3.4.23 Методичні матеріали для самостійної роботи студентів з фізичного виховання повинні передбачати можливість проведення самоконтролю показників фізичного розвитку з боку студента. Для самостійної роботи студенту також рекомендується відповідна монографічна і періодична література з фізичного виховання.

3.4.24 Самостійна робота студента над засвоєнням теоретичного і практичного матеріалу з фізичного виховання може виконуватися у бібліотеці, навчально-методичному кабінеті, на спортивних спорудах коледжу та в домашніх умовах.

3.4.25 У необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу студента до потрібних дидактичних засобів. Графік доводиться до відома студентів на початку поточного семестру.

3.4.26 При організації самостійної роботи студентів з використанням складного обладнання, інвентарю, складних систем доступу до інформації (комп'ютерних баз даних тощо) передбачається можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку фахівця.

3.4.27 Навчальний матеріал з фізичного виховання, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

3.5 Організація практичних, семінарських занять, консультацій з фізичного виховання.

3.5.1 Для організації практичних, семінарських занять, консультацій студентів відділень, курсів, груп розподіляють у навчальні групи загальної фізичної підготовки, спецмедгрупи, навчальні секції спортивного виховання.

3.5.2 До навчальних груп загальної фізичної підготовки зараховують студентів, віднесених за станом здоров'я до підготовчої медичної групи, після проведення контрольного тестування показників фізичного розвитку (функціональних, фізичних), визначених у навчальній програмі з фізичного виховання та оцінювання викладачем навчальної групи, рівня знань та рухових (технічних) здібностей в обраному виді рухової активності шляхом проведення бесід та контрольних (навчально-спортивних заходів).

3.5.3 Заняття із студентами навчальних груп загальної фізичної підготовки проводяться в навчальний час за розкладом занять. Кількість студентів навчальної групи загальної фізичної підготовки складає 10-15 осіб.

3.5.4 До спецмедгруп розподіляють студентів, у яких за даними анкетування є відхилення здоров'я.

3.5.5 Оцінювання знань, умінь та навичок студентів з предмету «Фізична культура» проводиться за 12-бальною шкалою, за 4-бальною шкалою – з дисципліни «Фізичне виховання».

3.5.6 До навчальної секції спортивного виховання розподіляють студентів, які виявили бажання вдосконалювати свою спортивну майстерність у видах спорту цієї секції.

3.5.7 До навчальних груп навчальної секції спортивного виховання зараховують студентів, віднесених за станом здоров'я до основної медичної групи, які за результатами контрольного тестування мають позитивні показники функціональної і фізичної підготовленості та, як правило, показники виконання спортивної класифікації в обраному виді спорту.

3.5.8 Навчальні групи зазначеної секції комплектуються за спеціалізаціями з видів спорту, визначеними в навчальній програмі з фізичного виховання та кваліфікаційними вимогами.

3.5.9 Заняття із студентами навчальної секції спортивного виховання проводяться за розкладом навчальних занять зазначеної секції.

3.5.10 Кількість студентів навчальних груп навчальної секції спортивного виховання визначається відповідно до їх спортивної класифікації та складає:

- навчально-тренувальної групи – 10-15 осіб;

- групи спортивного вдосконалення – 8-12 осіб;
- групи вищої спортивної майстерності – 2-6 осіб.

3.5.11 Для навчальних груп з ігрових видів спорту кількість студентів відповідно складає: 16-20 осіб, 14-18 осіб, 12-16 осіб.

3.5.12 Обсяг навчальних годин на рік для навчальних груп навчальної секції спортивного виховання складає 220 годин.

3.5.13 З однієї навчальної секції (навчальної групи) до іншої студенти можуть переводитися, як правило, після закінчення семестру.

4 ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ

4.1 Розклад занять у навчальних секціях з фізичного виховання в коледжі затверджується директором за поданням керівника фізичного виховання, який розробляє його відповідно до пропускнув спроможності спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд, визначених у Державних будівельних нормах «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди» (наказ Держбуду України від 10.11.2003 р. № 184), а також медико-біологічних закономірностей процесу фізичного виховання щодо тижневої періодичності навчальних занять.

Планування змісту навчальних занять у навчальних групах загальної фізичної підготовки, спецмедгруп, навчальних секцій спортивного виховання, їх засобів і методів визначається викладачем навчальної групи самостійно на підставі вимог навчального плану, плану-графіка, навчальної програми з фізичного виховання та навчальної програми із спеціалізації з виду рухової активності або захворювання.

4.2 Календарний план спортивних (спортивно-масових) заходів коледжу та положення про змагання розробляються колективом фізичної культури коледжу спільно з цикловою комісією фізичного виховання та затверджуються директором коледжу.

5 МОТИВАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА МАСОВОГО СПОРТУ

5.1 Мотивація до активної участі студентів у освітньому процесі з фізичного виховання та спортивних заходах здійснюється шляхом:

- створення у коледжі умов для вибору студентами виду рухової активності для навчання та участі в самодіяльних спортивних заходах за інтересами;
- залучення студентів до виконання студентських науково-дослідних робіт з фізичного виховання з метою підвищення їх відповідного рівня кваліфікації;
- переведення студентів високого рівня спортивної кваліфікації, що навчаються на відділеннях коледжу, на індивідуальний графік занять для гармонійного поєднання здобуття освіти за обраною спеціальністю та занять за обраним видом спорту.

5.2 Мотивація викладачів до якісної організації своєї діяльності здійснюється шляхом: заохочення, своєчасного оцінювання їх діяльності, підвищення професійного та наукового рівня, просування по службі тощо.

6 КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

6.1 Контрольні заходи з фізичного виховання включають поточний та підсумковий контроль.

6.1.1 Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять.

На практичних заняттях поточний контроль має на меті перевірку рівня фізичного розвитку студентів за функціональними, фізичними, руховими (технічними) показниками.

На семінарських заняттях поточний контроль має на меті перевірку рівня знань студентів з теорії, методики і організації фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту.

Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначається цикловою комісією фізичного виховання.

6.1.2 Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах.

Підсумковий контроль з фізичного виховання включає семестровий контроль.

6.1.3 Семестровий контроль з фізичного виховання проводиться у формі диференційованого заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, установлені навчальним планом.

Семестровий диференційований залік не передбачає обов'язкової присутності студентів.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з фізичного виховання (диференційованого заліку), якщо він виконав усі види завдань, передбачені навчальним планом з фізичного виховання на семестр.

7 КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА МАСОВОГО СПОРТУ

7.1 Для кадрового забезпечення у коледжі освітнього процесу з фізичного виховання штатний розпис циклової комісії фізичного виховання передбачає такі основні посади: викладач, старший викладач, керівник фізичного виховання, виборна посада голови циклової комісії.

7.2 Для кадрового забезпечення масового спорту посади працівників колективу фізичної культури визначаються та затверджуються директором коледжу.

8 РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Для забезпечення основних напрямів діяльності кафедри фізичного виховання її педагогічні працівники, інші учасники освітнього процесу і фізичного виховання можуть виконувати зазначені в цьому Положенні функції, які є підставою для визначення директором коледжу їх функціональних обов'язків (посадових інструкцій).

8.1 Функції керівника фізичного виховання:

- складання розділу плану роботи з освітньої та методичної роботи, навчального плану, розкладу навчальних секцій спортивного виховання спільно з викладачами, відповідальними за фізичне виховання в цих секціях;
- участь у прийнятті рішень циклової комісії;
- проведення нарад з питань методичної та навчально-виховної роботи;
- організація навчально-виховної роботи у відповідності до навчального плану та навчальної програми з фізичного виховання;
- організація функціонування методичного кабінету;
- організація контрольних і відкритих занять, замін;
- організація підвищення професійної кваліфікації викладачів;
- організація впровадження в освітній процес фізичного виховання інновацій викладачів;
- координація діяльності викладачів, відповідальних за фізичне виховання в навчальних групах загальної фізичної підготовки, навчальних секцій спортивного виховання на факультетах (відділеннях), керівника методичного кабінету;
- координація навчальної діяльності викладачів фізичного виховання з навчальними підрозділами коледжу;
- контроль за проходженням студентами навчальних груп медичних обстежень, тестувань, заліків;
- контроль за комплектуванням та спрямованістю освітнього процесу з фізичного виховання у навчальних секціях та навчальних групах;
- контроль за виконанням індивідуальних планів роботи викладачів з питань методичної та навчально-виховної роботи;
- облік методичної та навчально-виховної роботи;
- складання звіту.

8.2 Функції викладачів навчальних груп:

- складання та ведення індивідуального плану роботи, журналів, конспектів занять, положень про навчальні спортивні заходи тощо;
- участь у прийнятті рішень циклової комісії;
- організація та проведення навчальних занять та заходів з групами студентів;
- організація для участі в навчальних та самодіяльних спортивних заходах студентів з груп, що закріплені;

- контроль за станом показників фізичного розвитку, здоров'я студентів, дотримання ними гігієнічних вимог щодо спортивної форми;
- оцінювання теоретичної, методичної, організаційної, практичної підготовленості студентів;
- розробка навчальних програм, планів-конспектів навчальних занять, індивідуальних завдань;
- участь у науково-методичній роботі, розробка педагогічних інновацій;
- підвищення свого професійного та наукового рівня шляхом навчання на курсах підвищення кваліфікації, в аспірантурі, участі в науково-дослідній роботі;
- участь в організації, проведенні, суддівстві спортивних заходів;
- облік результатів теоретичної, практичної підготовленості, фізичного розвитку, стану здоров'я студентів навчальних груп, що закріплені;
- звіт про виконання індивідуального плану роботи.

8.3 Функції лаборанта циклової комісії з питань діловодства:

- складання та ведення в установленому порядку номенклатури справ;
 - приймання, облік, реєстрація, передача вхідної і вихідної кореспонденції, телефонограм, факсограм;
 - комп'ютерний набір, ксерокопіювання, сканування документів і матеріалів;
- координація діловодства з відповідними службами коледжу.